MaxiPac

TULOS 2

Yliopistojen toimintatavat ja organisointiin liittyvät näkökohdat

Yhteenvetoraportti, joka on laadittu yhteistyöyliopistoja, poliittisia päättäjiä ja muita asiantuntijoita varten.
MaxiPAC.eu -menettelystä aiemmin hankitun osaamisen maksimoimiseksi.
(tutkinnot ja kokemukset) pakolaisten ja kolmansien maiden opiskelijoiden eurooppalaisessa korkeakoulutuksessa.

Project MaxiPAC.eu
2019-1-BE02-KA203-060340
Kesto: 31/12/2019 - 30/12/2022

Sisältö

1. LYHENTEET 3

2. YLEINEN JOHDANTO 4

1. JOHDANTO OUTCOME 2 5

2. KOHDERYHMÄT 6

3. TUNNUSTAMISKÄYTÄNTÖJÄ KOSKEVA TUTKIMUS 7

3.1. YHTENÄISEN MENETTELYN TARVE 7
3.2. TUNNUSTAMISKÄYTÄNNÖT EU:N ALUEELLA 8

4. HALLINTOHENKILÖSTÖN KOULUTUS 10

4.1. ALHAALTA YLÖSPÄIN SUUNTAUTUVA LÄHESTYMISTAPA 10
4.2. MENETELMÄT, VÄLINEET, OSALLISTUJAT 10
4.3. TYÖKALUT HALLINTOHENKILÖSTÖN KOULUTUKSEEN MAXIPAC-EU-MENETTELYSTÄ 12
4.3.1. Esite 14
4.3.2. Suuntaviivat 15
4.3.3. Videot 19

5. POLITIIKKA SUOSITUKSET 21

5.1. KANSAINVÄLISEN TASON POLIITTISET SUOSITUKSET 21
5.2. POLIITTISET SUOSITUKSET KANSALLISELLA TASOLLA 22
5.3 POLIITTISET SUOSITUKSET YLIOPISTOJEN TASOLLA 23
5.4 LYHYESTI: SUOSITUKSET SIDOSRYHMILLE JA POLIITTISILLE PÄÄTTÄJILLE 24

6. PÄÄTELMÄT 26

1. Lyhenteet

MAXIPAC-EU= Tämä on eurooppalaisen hankkeen nimi, joka tarkoittaa aiemmin hankitun osaamisen maksimointia.

UNHCR= Yhdistyneiden Kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutettu.

EQPR= pakolaisten eurooppalainen pätevyyspassi (European Qualification Passport for Refugees).

ONG= kansalaisjärjestöt

HEI= korkeakoulut

HES= Korkeakoulujärjestelmät

IOM=Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö

CAP: Centre for Long-Life Learning

CIMEA= tämä on italialainen lyhenne akateemista liikkuvuutta ja vastaavuutta käsittelevästä tiedotuskeskuksesta.

2. Yleinen johdanto

MaxiPAC.eu -hanke (Maximize Previously Acquired Competences at European Universities) käynnistyi 31. joulukuuta 2019 ja päättyy 31. joulukuuta 2022, ja siihen osallistuu Euroopan unionin Erasmus+ -ohjelma. Sen kohderyhmänä ovat kolmansien maiden kansalaiset opiskelijat, pakolaisluonteisissa tilanteissa olevat henkilöt ja Euroopan ulkopuolisista maista tulevat henkilöt, jotka ovat hankkineet taidon tai pätevyyden ja joilla ei ole eri syistä asiakirjoja, kuten todistuksia, joilla he voisivat osoittaa aiemmin hankkimansa osaamisen. Sen kumppaniyliopistot ovat seuraavat: Lapin yliopisto Suomessa, EKKE (Kansallinen sosiaalialan tutkimuskeskus) Kreikassa, AEGEE (Euroopan opiskelijajärjestö) Belgiassa, Barin Aldo Moron yliopisto Italiassa ja hankkeen vetäjä Thomas More -yliopisto Belgiassa. Hankkeen tavoitteen saavuttamiseksi yhteistyökumppanit ottivat tehtäväkseen tulokset 1-5:

1. Yhtenäinen menettely aiemmin hankitun osaamisen arvostamiseksi (Thomas More Kempen - Belgia).
2. Modaliteetit ja organisatoriset näkökohdat yliopistossa (Bari Aldo Moro - Italia).
3. Miten menettely pannaan täytäntöön yliopistoissa? (Thomas More Kempen - Belgia)
4. How käsitellä kieliä? (Lapin yliopisto - Suomi)
5. E-learning-tuki (EKKE - Kreikka)

Bolognan julistuksessa (1999) täsmennetään edellä mainitun ongelman käsittelyn oikeudellisista ja perusteluista, että Euroopan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen on itsenäisesti arvostettava muualla hankitut tutkinnot ja pätevyydet omien standardiensa mukaisesti. Lisäksi Lissabonin tunnustamista koskevassa yleissopimuksessa (1997) tuotiin esiin, että EU:n jäsenvaltioiden on kehitettävä menettelyjä sen arvioimiseksi, täyttävätkö pakolaisten ja siirtymään joutuneiden henkilöiden ryhmät korkea-asteen koulutukseen ja työpaikoille pääsyä koskevat vaatimukset myös silloin, kun tutkintoa ei voida todistaa asiakirjojen avulla. Tästä autonomiasta huolimatta Eurooppaan matkustavien maahanmuuttajien ja pakolaisten kaltaisissa tilanteissa olevien kohderyhmä kohtaa kuitenkin edelleen lukuisia haasteita. Erityisesti silloin, kun heidän aiemmin hankkimaansa pätevyyttä ei tunnusteta Euroopassa, jolloin he eivät voi työskennellä tai opiskella. Muita heidän kohtaamiaan esteitä ovat muun muassa sähköisten palvelujen ja kielitukipalvelujen riittämätön saatavuus. Joissakin tapauksissa yliopisto-ohjelmien vaatimusten, opiskelumenettelyjen ja työllistymistarpeiden selvittäminen voi olla vaikeaa, varsinkin jos tietoa on saatavilla muilla kuin kohderyhmän kielillä.

Edellä mainittuihin haasteisiin vastaamiseksi MaxiPAC on kehittänyt seuraavanlaisen menettelyn, jonka tarkoituksena on helpottaa maahanmuuttajien kohderyhmään kuuluvien henkilöiden pääsyä korkea-asteen koulutukseen. Menettely tarjoaa myös erilaisia vaiheita, jotka voidaan mukauttaa yleisiin hyväksymismenettelyihin, jotka koskevat opiskelijoiden ilmoittautumista eurooppalaisten yliopistojen tutkinto-ohjelmiin. Menettelyssä otetaan huomioon seuraavat seikat:

- Strukturoitu skannaus: Keino, jolla saadaan luotettavaa tietoa hakijan koulutuksesta, työkokemuksesta ja kielitaidosta. Skannaus, jota sovelletaan kaikkiin eurooppalaisiin korkeakouluihin.
- Useita lyhyitä tapauksia: Alustava ja edullinen vaihe opiskelijan ja valitun ohjelman toteutettavuuden mittaamiseksi.
- Salkku: Tämä sisältää erilaisia arviointeja, joita hakijalle tarjotaan EAC-menettelyn päävaiheena.
- Psykososiaalinen tuki: Opiskelijalle annettava tuki koko hakuprosessin ajan. Tällaista tukea Kotoutumiskoulutusta koordinoi asianomaisen korkeakoulun opiskelijapalvelut muiden paikallisten palvelujen kanssa, jotka voivat tukea pakolaista Kotoutumiskoulutusta. Tämä vaihe on pikemminkin jatkuva prosessi menettelyn aikana.

1. Johdanto Outcome 2

MaxiPAC-EU-hankkeessa Barin yliopisto (Italia) on vastannut tuloksesta 2 "*Modaliteetit ja organisatoriset näkökohdat yliopistoissa*". Tarkemmin sanottuna tämä tulos on ollut toiminnallinen, jotta voidaan tarjota menetelmiä/ohjeita sekä metodologinen kehys täytäntöönpanoa varten hallintohenkilöstölle, joka osallistuu kolmansien maiden opiskelijoiden aiempien opintojen tunnustamisprosessiin yliopistossa. Verrattuna muihin koulutushankkeisiin (esim. NOKUT, KA2 Toolkit 1 (2016-2018) + KA2 REACT (2018-2020)), tässä hankkeessa kiinnitetään innovatiivisella ja omaperäisellä tavalla huomiota menettelytapoihin, joiden avulla tunnustaminen voidaan toteuttaa järkevästi yliopistoissa. Siksi tulosta 2 ovat ohjanneet seuraavat päätutkimuskysymykset:

- Missä määrin yliopistoilla on palveluja, joihin voidaan sisällyttää tunnustamistehtäviä, ja mitkä palvelut ja toiminnot ovat välttämättömiä?
- Missä on henkilöstön tuen puute, jotta se voisi hoitaa tämän tehtävän asianmukaisesti?

Vastatakseen näihin kysymyksiin Barin yliopisto on tehnyt ensinnäkin katsauksen EU:n lautakuntien yhteisiin tunnustamiskäytäntöihin ja tukeutunut jäsentensä koulutusalan tutkimusammattitaitoon sekä aiempien opintojen (virallisen, epävirallisen ja arkioppimisen) validointiin ja tunnustamiseen liittyvään vankkaan asiantuntemukseen. Tutkimuksen tarkoituksena on ollut analysoida ja tulkita kolmansien maiden opiskelijoiden aikaisemman oppimisen ja osaamisen tunnustamiseen liittyviä keskeisiä haasteita ja kriittisiä seikkoja. Tämän jälkeen on suunniteltu ja kehitetty hallintohenkilöstön tukemiseen tarkoitettu älykäs koulutussuunnitelma, johon kaikki MaxiPAC-EU-hankkeen kumppanit ovat osallistuneet.

2. Kohderyhmät

Vuosien mittaan yksi yleisimmistä tunnustamismenettelyjen täytäntöönpanoon liittyvistä haasteista EU:n korkea-asteen koulutuksessa on ollut vaikeudet ottaa käyttöön ja hallinnoida opiskelijoiden uraa, joka vaikuttaa epätäydelliseltä ja jota ei ole sovitettu yhteen kansallisten korkea-asteen koulutusjärjestelmien kanssa. Tästä näkökulmasta tunnustamisprosesseihin osallistuvalla hallintohenkilöstöllä on ratkaiseva rooli paitsi kolmansien maiden opiskelijoiden tukemisessa myös järkevän, reagoivan ja osallistavan prosessin varmistamisessa. MaxiPAC-EU-hankkeessa Barin yliopisto keskittyi määrittelemään ja suunnittelemaan tehokkaimmat tavat kouluttaa hallintohenkilöstöä, joka tukee opiskelijoita MaxiPAC-EU-menettelyssä määritellyissä neljässä tunnustamisvaiheessa (tuotos 1).

Hallintohenkilöstön opastaminen ja kouluttaminen MaxiPAC-EU-lähestymistavan täytäntöönpanossa on tärkeä näkökohta, joka on valottanut sitä, miten eurooppalainen systeeminen ja integroitu lähestymistapa paikallisiin, kansallisiin politiikkoihin ja käytäntöihin on välttämätön, jotta voidaan taata kolmansien maiden opiskelijoille vankka, avoin ja tehokas inklusiivinen koulutus.
Kun otetaan huomioon eurooppalaisen korkeakoulujärjestelmän toimintaympäristö, hallintohenkilöstölle tiedottaminen ja sen kouluttaminen valmennustoiminnasta ja muodollisesta tunnustamismenettelystä on keskeinen tekijä, jotta voidaan varmistaa, että kolmansien maiden opiskelijoiden aiempien opintojen ja osaamisen tunnustamisessa saavutetaan hyviä tuloksia.

Hallintohenkilöstön taitoja hyödyntämällä hanke on mahdollistanut:

1. sisäisten prosessien nykyaikaistaminen ja optimointi;
2. parantamalla oppilaitosten ja sidosryhmien (esim. opiskelijajärjestöt, kansalaisjärjestöt jne.) välistä vuorovaikutusta;
3. parantaa palvelujen tarjontaa ja laatua.

Hallintohenkilöstön vastaanottokäytännöt ovat valmennustoimien, kuten tutor-, mentorointi- ja vertaiskoulutustoimien ohella tärkeitä kolmansien maiden opiskelijoiden kotoutumisen tukemiseksi. Lisäksi hallintohenkilöstö on ratkaisevassa asemassa, koska sen on selitettävä kolmansien maiden kansalaisille tunnustamismenettely ja tuotava esiin seuraavat seikat: kustannukset (esim. maksujen osalta), aika, ponnistelut ja realistiset mahdollisuudet ottaa vastaan ja saattaa menettely päätökseen.

Tässä mielessä MaxiPAC_EU-hankkeen tuloksessa 2 korostetaan, miten tärkeää on, että äänentunnistusmenettely on skaalautuva: ei vain opiskelijoiden vaan myös tiedekunnan ja akateemisen henkilöstön kannalta.
Seuraavassa raportoidaan ensin järjestelmällisestä katsaustutkimuksesta, joka koskee EU:ssa toteutettuja tunnustamiskäytäntöjä. Tutkimuksessa on pyritty selvittämään, onko Euroopan eri korkeakoulujärjestelmissä määritelty ja toteutettu kansallisesti yhteisiä käytäntöjä ja missä määrin. Tämän jälkeen raportoidaan, miten hallintohenkilöstön koulutuspolku on suunniteltu ja toteutettu. Lopuksi annamme kriittisesti joitakin poliittisia neuvoja kansainvälisellä, kansallisella ja paikallisella tasolla.

3. Tunnustamiskäytäntöjä koskeva tutkimus

3.1. Yhtenäisen menettelyn tarve

Elinikäisen oppimisen käsitteen epistemologisia, sosiaalisia ja poliittisia vaikutuksia on tutkittu ja tunnustettu laajasti viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana. Elinikäinen oppiminen on ollut Euroopan unionin poliittisella asialistalla vuosikymmeniä. Elinikäiseen oppimiseen liittyviä ihmisarvon, itsenäisyyden, aktiivisen kansalaisuuden, henkilökohtaisen itsensä toteuttamisen, sosiaalisen osallisuuden ja työllistettävyyden periaatteita on pidetty strategisena vipuvartena talouskasvun ja sosiaalisen vakauden edistämisessä sekä rodullisesti vähemmistöihin kuuluvien ihmisten rakenteellisen epätasa-arvon poistamisessa.

Elinikäisen oppimisen erilaiset käsitteellistämiset (mukaan lukien epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen tunnistaminen) ovat tuottaneet suuren määrän validointi- ja tunnustamiskäytäntöjä eri kohderyhmille eri puolilla Eurooppaa. Samaan aikaan on jokseenkin epäselvää, mitkä tekijät helpottavat tai estävät näiden prosessien toteuttamista. Tämä näkökohta on tullut entistä kiireellisemmäksi uusien maahanmuuttoaaltojen sekä äskettäisen koronaviruspandemian (COVID-19) vuoksi.
Tarkemmin sanottuna kolmansien maiden opiskelijoiden oppimisen (eli muualla hankittujen tutkintojen ja/tai pätevyyksien) tunnustamista koskevaa kirjallisuutta pidetään yleisesti ottaen laajana periaatteiden ja käytäntöjen osalta. Vaikka tunnustamiskäytäntöjen tärkeys on tunnustettu politiikassa, on kuitenkin huomattava, että tällä laajalla tutkimusalalla on vain vähän vaikutuksia (tai toisinaan tehottomia toteutuksia) eurooppalaisessa korkeakoulutuksessa.

Lissabonin tunnustamista koskevassa yleissopimuksessa todetaan, että kaikkien maiden olisi kehitettävä menettelyjä sen arvioimiseksi, täyttävätkö pakolaiset ja kotiseudultaan siirtymään joutuneet henkilöt korkea-asteen koulutukseen tai työelämään pääsyä koskevat vaatimukset myös silloin, kun pätevyyttä ei voida todistaa asiakirjojen avulla, ja toisaalta korkea-asteen oppilaitoksilla on itsemääräämisoikeus järjestää kolmansien maiden kansalaisten maahantulo ja päättää tämän sivutoimisten maahanmuuttajien ryhmän ohjelmasta. Muualla hankittujen tutkintojen ja pätevyyksien tunnustamista koskeva rakenne puuttuu kuitenkin niiltä kolmansien maiden kansalaisilta, jotka haluavat jatkaa opintojaan Euroopassa sen jälkeen, kun he ovat jo aloittaneet opinnot korkea-asteen koulutuksessa Euroopan ulkopuolella. ilmeisesti ei ole olemassa asianmukaista välinettä, jonka avulla korkeakoulut voisivat tehokkaasti tunnustaa muualla hankitut kolmansien maiden kansalaisten tutkinnot ja pätevyydet. Lisäksi ei ole tehty järjestelmällistä analyysia aiemmista tutkimuksista kerätystä todistusaineistosta, joka koskee kolmansien maiden kansalaisten korkeakouluopiskelijoiden tunnustamiskäytäntöjä.

MaxiPAC-EU-hankkeen tuotos 2 on pyrkinyt täyttämään tämän puutteen tarjoamalla ajantasaisen yleiskatsauksen maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden validointi- ja tunnustamiskäytännöistä EU:n alueella.

3.2. Tunnustamiskäytännöt EU:n alueella

Elinikäisen ja koko elämän kattavan oppimisen näkökulmasta on tunnistettava ja tehtävä näkyväksi oppiminen, joka tapahtuu missä ja milloin tahansa yksilön elämässä. Tämä oletus on eurooppalaisissa poliittisissa asiakirjoissa keskeinen näkökohta, jolla varmistetaan yksilöiden oppimisen vastaavuuden periaate, integroidaan laajemmat väestöryhmät koulutusjärjestelmiin ja rakennetaan osallistavampia yhteiskuntia. Huomio, joka on kiinnitetty tutkintojen ja pätevyyksien tunnustamiseen tasa-arvon ja sosiaalisen osallisuuden välineenä, on vaikuttanut voimakkaasti koulutustutkimukseen, koulutuspolitiikkaan (kansallisella ja paikallisella tasolla) ja koulutuskäytäntöihin.

Eri Euroopan maat ovat yhtä mieltä siitä, että epävirallisen oppimisen tunnustaminen ja sertifiointi on tärkeää, ja ne ovat ilmaisseet tarpeen tehdä luokkahuoneen ulkopuolella tapahtuva oppiminen näkyväksi ja arvostaa sitä nykyistä paremmin ja tehokkaammin. *Epävirallisen ja arkioppimisen tunnustamista koskevien eurooppalaisten suuntaviivojen* mukaisesti on vuosien mittaan kehitetty erilaisia lähestymistapoja (ensin Ranskassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja sitten Skotlannissa, Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa), joissa on keskitytty erilaisiin yhteyksiin (esim. työpaikat, ammatillinen koulutus, korkea-asteen koulutus), erilaisiin kohteisiin (esim. maahanmuuttajat, naiset, opiskelijoiden työllistettävyys) ja erilaisiin tavoitteisiin.

Eurooppa-neuvosto antoi vuonna 2012 *epävirallisen ja arkioppimisen validointia koskevat suositukset*, joissa se pyysi kaikkia jäsenvaltioita määrittelemään vuoteen 2018 mennessä validointia varten tarvittavat järjestelyt. Nykyään menetelmien ja laitteiden ylituotanto verrattuna todellisiin sertifiointitarpeisiin osoittaa kuitenkin, että yhteisen yhteisen käytännön määrittely ja käyttö on vielä kaukana. Erilaiset tutkimukset ovat osoittaneet, miten monimutkaista ja ongelmallista epävirallisen oppimisen tunnustaminen näyttää olevan erityisesti maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden kaltaisten kohderyhmien kohdalla. Lisäksi tutkimukset osoittivat, että epävirallinen oppiminen ei ole saanut riittävää tunnustusta edes johdonmukaisessa lainsäädäntökehyksessä: tunnustamisen/validoinnin täytäntöönpanoon liittyvät vaikeudet vaikuttavat myös sosiaaliseen osallisuuteen. Toisissa tutkimuksissa sen sijaan korostettiin, että tunnustamisen merkitystä vapauden, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja tasapuolisuuden kannalta aliarvioidaan. EU:n komission vuonna 2010 toteuttama vertaileva analyysi vahvistaa, miten heikkoja tunnustamisprosessit voivat olla eri EU-maissa. Tässä tulee esiin piilevä paradoksi: tunnustamisprosessi saattaa lannistaa joitakin ihmisiä, ja sen kielteisenä seurauksena sosiaalinen syrjäytyminen voi lisääntyä. Lisäksi on käymässä selväksi, että tunnustamis- ja sertifiointikäytäntöjä on vaikea sisällyttää virallisiin koulutusjärjestelmiin.

Seuraavassa eräät tekijät voivat rajoittaa tai helpottaa tunnustamiskäytäntöjen käyttöä:

- Tarve erottaa toisistaan koulutusjärjestelmän sisällä annetut arvosanat horisontaalisesti (eli järjestelmässä eteneminen) ja vertikaalisesti (eli yhdenmukaiset arvosanat oppilaitoksesta toiseen siirryttäessä);
- Oppilaitosten itsenäisyys ja joustavuus arviointijärjestelyjen suhteen;
- Elinikäisen oppimisen ohjelmien saatavuus;
- Oppimispolkujen järjestäminen;
- Taloudelliset tuet;
- Jatkuvan oppimisen konkreettisten mahdollisuuksien tunnistaminen.

On myös syytä huomata, että jotkin ongelmat vaikuttavat tunnistamiseen/hyväksyntään:

- Yksilöiden rajalliset mahdollisuudet päästä näihin käytäntöihin;
- Eri tunnustamismenetelmien välisen johdonmukaisuuden puute ja
- Yksiselitteisen määritelmän puuttuminen politiikan kannalta.

Vaikka Euroopan unioni on määritellyt yhteiset puitteet, kotouttamisen ja osallisuuden helpottamiseksi toteutetut poliittiset ja käytännön aloitteet eroavat toisistaan huomattavasti. Toisinaan nämä erot ovat huomattavia Euroopan maiden välillä. Monimutkaisen validointi- ja tunnustamisympäristön huomioon ottamiseksi *eurooppalainen inventaario epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista* (CEDEFOP, 2014) antoi yksityiskohtaisen tilannekuvan nykytilanteesta. *Inventaariossa* korostetaan, kuinka merkityksellinen on tunnustamis- ja sertifiointijärjestelmien kehittämisessä vallitseva kuilu: vaikka tunnustamisen vaikutuksiin on kiinnitetty paljon huomiota, teoreettiseen (mitä tunnustaminen on ja mitä sillä voidaan saavuttaa) ja metodologiseen (tunnustamisen lähestymistavat ja käytännöt) puoleen on panostettu vain vähän.

MaxiPAC-EU-hankkeen tuotoksen 2 ensimmäiset todisteet, jotka perustuvat kirjallisuuden seulontaan sekä EU:n korkeakoulujen toteuttamia tunnustamis- ja validointikäytäntöjä koskevaan asiakirja-analyysiin, vahvistavat, että skenaario ei ole johdonmukainen ja yhtenäinen. Yhtäältä on johdonmukaisia merkkejä edistymisestä saavutettavissa olevien tavoitteiden määrittelyssä, mutta toisaalta on joitakin ratkaisemattomia arviointidilemmoja (esim. kuka on vastuussa tunnustamisesta? Mitkä kriteerit on otettava huomioon tässä arviointiprosessissa?). Kun otetaan huomioon, miten kolmansien maiden opiskelijoiden oppimisen tunnustamisen tulokset vaikuttavat korkeakoulukäytäntöjen laajentamiseen, näitä prosesseja on tarkasteltava tarkemmin.
Lissabonin tunnustamista koskevassa yleissopimuksessa (1997), jonka lähes kaikki Euroopan maat ovat allekirjoittaneet ja ratifioineet, määrätään seuraavaa: "Kukin sopimuspuoli ryhtyy kaikkiin mahdollisiin ja kohtuullisiin toimenpiteisiin koulutusjärjestelmänsä puitteissa ja perustuslaillisten, oikeudellisten ja lainsäädännöllisten määräystensä mukaisesti kehittääkseen menettelyjä, joiden tarkoituksena on arvioida oikeudenmukaisesti ja nopeasti, ovatko pakolaiset, siirtymään joutuneet henkilöt tai pakolaisluonteisessa tilanteessa olevat henkilöt pakolaisia". Korkea-asteen oppilaitosten on täytettävä korkea-asteen koulutukseen, korkea-asteen jatkokoulutusohjelmiin tai työelämään pääsyä koskevat vaatimukset, vaikka jommassakummassa sopimuspuolessa hankittua tutkintoa ei voitaisi todistaa asiakirjoilla.

4. Hallintohenkilöstön koulutus

4.1. Alhaalta ylöspäin suuntautuva lähestymistapa

Yksi MaxiPAC-EU-hankkeen päätavoitteista, jotka liittyvät erityisesti tulokseen 2, oli hahmottaa kumppanuusyliopistojen tarjoamien politiikkojen ja palvelujen nykytilanne kolmansien maiden kansalaisten vastaanoton alalla sekä yksilöidä hallintohenkilöstön kriittiset kohdat ja tarpeet, jotka liittyvät tähän erityiskohderyhmään kuuluvien opiskelijoiden ensivastaanottoon. Vastaanottohenkilöstölle suunniteltiin ja toteutettiin webinaarin avulla koulutus, jolla tuettiin yliopistojen hallintohenkilöstöä ja annettiin heille asianmukaiset välineet ja työkalut monimutkaisten tunnustamismenettelyjen hoitamiseen.

Tämän olettamuksen mukaisesti tässä raportin osassa esitetään yhteenveto konkreettisista toimista, joita Barin yliopisto on toteuttanut näiden tavoitteiden saavuttamiseksi, ja esitellään MaxiPAC-EU-hankkeen puitteissa saavutetut tulokset.

Lähestymistapa, jota tutkijaryhmä käytti näiden toimien läpikäymisessä, on alhaalta ylöspäin suuntautuva lähestymistapa, joka perustuu siihen, että hallintohenkilöstö voisi olla paras tiedonantaja yliopistojen nykyisistä kriittisistä ongelmista, ja jos se otettaisiin asianmukaisesti mukaan, se voisi hedelmällisesti tukea tutkijaryhmää sellaisten välineiden ja työkalujen suunnittelussa, jotka voisivat konkreettisesti helpottaa yhtenäisen menettelyn käyttöönottoa. Tämän vuoksi on suunniteltu ja toteutettu erityisiä toimia, joita kuvataan yksityiskohtaisesti seuraavissa jaksoissa.

4.2. Menetelmät, välineet, osallistujat

MaxiPAC-EU-hankkeen kumppanuuden kanssa sovitun työsuunnitelman mukaisesti Barin yliopiston käyttämä menetelmä on niveltynyt eri vaiheisiin, ja siinä on myös otettu käyttöön erilaisia välineitä tiedonkeruun tueksi.

Kolmansien maiden kansalaisten ensivastaanoton edellytyksiä tutkittiin ensimmäisen kerran Belgiassa lokakuussa 2021 järjestetyssä kansainvälisessä koulutuksessa. Tapahtuman esityslistan mukaisten työistuntojen aikana toteutettiin hankkeen kumppaniyliopistojen edustajien kanssa fokusryhmiä, joissa selvitettiin "nykytilannetta" ja hallintohenkilöstön tämänhetkisiä tarpeita heidän toimiessaan vuorovaikutuksessa kolmansien maiden kansalaisten kanssa, jotka vaativat aiempien opintojensa tunnustamista. Keskittyneiden keskustelujen aiheena oli: *Mikä toimii ja mikä ei toimi oppilaitoksessanne tällä hetkellä käytössä olevassa menettelyssä?*

Tämän ensimmäisen tutkimuksen tulokset analysoitiin ja jaettiin kumppaneiden kanssa, ja tuotettiin kuvailevaa aineistoa, jossa hahmotettiin kriittiset seikat ja myös kunkin kumppanimaan vastaanottohenkilöstön tekemät ehdotukset. Tärkeimmät havainnot toivat esiin myönteisiä ja kielteisiä näkökohtia: joustavat ja räätälöidyt palvelut opiskelijoille, korkeakoulujen välinen yhteistyö, mutta myös kielelliset esteet ja byrokraattinen työtaakka, kulttuurienvälinen lukutaidottomuus ja koordinointivaikeudet paikallisella tasolla (esim. eri osastot, koulut jne.).

Tämän kuvailevan vaiheen jälkeen ja tuloksen 1 kehittymisen seurauksena, jossa määriteltiin ja ehdotettiin yliopistoissa sovellettavaa yhtenäistä menettelyä, järjestettiin kaksi verkkokoulutusta, jotta saatiin informatiivista palautetta ja hyödyllisiä ehdotuksia MaxiPAC-EU-menettelyn järkevää ja tehokasta täytäntöönpanoa varten.

Barin yliopiston tutkimusryhmä tapasi 25.th ja 27.th tammikuussa 2022 Barin yliopiston tutkimusryhmä tapasi hallintohenkilöstöä kustakin kansallisesta kontekstista tutkiakseen heidän käsitystään menettelystä ja erityisesti sen mahdollisia vahvuuksia ja kriittisiä kohtia.

Ensimmäiseen istuntoon osallistui 7 henkilöä: kolme Barin yliopistosta, Serafina Pastore, Amelia Manuti ja Marianna Colosimo, kaksi Thomas More -yliopistosta, Vera Nijs ja Els Voet, kaksi Lapin yliopistosta, Tkach Pavel ja Tiina Maki Petaja. Toiseen istuntoon osallistui 4 Barin yliopistosta, Serafina Pastore, Amelia Manuti, Fausta Scardigno, Marianna Colosimo - Bari, 3 EKKE - Harokopio, Ateenan yliopistosta, Angelo Tramountanis, Alexandra Theofili ja Polys Papadopoulos.

Koulutuksessa käsiteltiin seuraavia aiheita:

- Mitkä ovat mielestänne tärkeimmät kriittiset seikat ja/tai vaikeudet menettelyssä, jota tällä hetkellä käytetään pakolaisten ja/tai kolmansien maiden kansalaisten tutkintojen ja epävirallisissa ja arkioppimisympäristöissä aiemmin hankittujen oppimisen/taitojen/valmiuksien viralliseen tunnustamiseen?
- Jos tarkastelet MaxiPAC-EU-menettelyä, mihin käytänteisiin/prosesseihin on mielestäsi kiinnitettävä eniten huomiota, jotta sen toteuttaminen olisi mahdollista ja tehokasta?
- Mitä ammatillista osaamista/asiantuntemusta/tietämystä tarvitsette tämän menettelyn toteuttamiseksi?

Yllä olevissa taulukoissa esitetään näiden kahden osion tärkeimmät tulokset.

Yhteenveto keskustelussa esiin tulleista keskeisistä kysymyksistä (25. tammikuutath 2022).

MaxiPAC-EU-menettelyn vaiheet	Kriittiset tekijät	Kehitettävät taidot
1. Eurooppalaisten tutkintojen skannaus	Kielelliset vaikeudet, vaikeudet tuntea aiemmin hankitun tutkinnon erityissisältöä (esim. oikeustieteellinen tutkinto ei ole yleispätevä asiantuntemuksen kannalta).	kielitaito, pehmeät taidot (empatia, viestintä, avoimuus kulttuurille), tekniset taidot (opiskelualojen tuntemus).
2. Useita lyhyitä tapauksia	Vaikeudet kertoa se on parempi pyytää heitä kirjoittamaan.	Pääosin sama kuin edellisessä vaiheessa
3. Portfolio ja arviointi	Vaikeudet löytää ja järjestää todistusaineistoa tueksi, aikaa vievää toimintaa, joka voi vaikuttaa kielteisesti motivaatioon, varsinkin jos edellytyksiä edetä pidemmälle on vähän.	Valmennus
4. Psykososiaalisen tilanteen arviointi	Opiskelija voi kokea tämän vaiheen hyvin samankaltaisena kuin ensimmäisen vaiheen, sillä se on hetki, joka on omistettu pohdinnalle tekniikan nykytilasta ja mahdollisuudesta tehdä hankkeita tulevaisuudessa.	Sosioekonominen tietämys siitä, missä opiskelija haluaa jatkaa opintojaan (esim. on tärkeää ottaa huomioon myös lähtömaan keskipalkka verrattuna vastaanottavan maan keskipalkkaan, jotta vältetään se, että taloudellinen varaa ei ole).

Yleiskatsaus keskustelussa esiin tulleisiin keskeisiin kysymyksiin (27. tammikuutath 2022).

MaxiPAC-EU-menettelyn vaiheet	Kriittiset tekijät	Kehitettävät taidot	Ehdotukset täytäntöönpanoa varten
1. Eurooppalaisten tutkintojen skannaus	Kielelliset vaikeudet, vaikeudet tuntea aiemmin hankitun tutkinnon erityissisältöä (esim. oikeustieteellinen tutkinto ei ole yleispätevä asiantuntemuksen kannalta).	kielitaito, pehmeät taidot (empatia, viestintä, avoimuus kulttuurille), tekniset taidot (opiskelualojen tuntemus).	Kerää tietoa motiiveista, aikomuksesta jäädä opiskelumaahan tai lähteä sieltä pois. Lisätietoa ajasta, kustannuksista ja menestymismahdollisuuksista.
2. Useita lyhyitä tapauksia	Vaikeudet kertoa se on parempi pyytää heitä kirjoittamaan.	Pääosin sama kuin edellisessä vaiheessa	Luettelo aiemmista kokemuksista (kaavamaisempi) Kansalaisjärjestöjen ja maahanmuuttajajärjestöjen osallistuminen
3. Portfolio ja arviointi	Vaikeudet löytää ja järjestää todistusaineistoa tueksi, aikaa vievää toimintaa, joka voi vaikuttaa kielteisesti motivaatioon, varsinkin jos edellytyksiä edetä pidemmälle on vähän.	Valmennus	Tarkistusluettelo mahdollisista esitettävistä todisteista Vaikeudet ymmärtää eri koulutusjärjestelmiä (taulukko, jossa esitetään yleiskatsaus tärkeimmistä yhteisistä seikoista ja järjestelmien välisistä eroista).
4. Psykososiaalisen tilanteen arviointi	Opiskelija voi kokea tämän vaiheen hyvin samankaltaisena kuin ensimmäisen vaiheen, sillä se on hetki, joka on omistettu pohdinnalle tekniikan nykytilasta ja mahdollisuudesta tehdä hankkeita tulevaisuudessa.	Sosioekonominen tietämys siitä, missä opiskelija haluaa jatkaa opintojaan (esim. on tärkeää ottaa huomioon myös lähtömaan keskipalkka verrattuna vastaanottavan maan keskipalkkaan, jotta vältetään se, ettei taloudellinen varallisuus ole mahdollinen).	suurlähettiläät (kolmansien maiden kansalaisia, jotka ovat suorittaneet saman menettelyn).

Lyhyesti sanottuna myönteisistä näkökohdista nousivat esiin joustavuus ja yliopistojen tarjoamat räätälöidyt palvelut, neuvonta ja verkostoituminen (yliopistoyhteistyö), mutta myös kielteisiä näkökohtia mainittiin, kuten kieli (este), byrokraattinen työtaakka, kulttuurienvälinen lukutaidottomuus/pätevyyden puute, vaikeudet tutkintojen/todistusten hankkimisessa lähtömaista, korkeakoulutuksen kansalliset poliittiset linjaukset ja vaikeudet koordinoida paikallistasolla eri osastojen, koulujen jne. toimintaa. Tuloksia käytettiin esitteen laatimiseen.

4.3. Työkalut hallintohenkilöstön koulutukseen MaxiPAC-EU-menettelystä

Koska yliopistojen hallintohenkilöstöä kutsutaan usein ensimmäiseksi yhteyshenkilöksi kolmansien maiden kansalaisia vastaanotettaessa ja koska he ovat selvästi ilmaisseet, että heitä on tuettava erityisesti tiedottamisessa, jotta he voivat aloittaa menettelyn, Barin yliopisto tuotti hankkeen edellisessä vaiheessa tuloksen 2 tavoitteiden mukaisesti kaksi operatiivista välinettä/resurssia, jotka on tarkoitettu hallintohenkilöstölle MaxiPAC-EU-menettelyn asianmukaista tukemista varten: Toimistoväline, joka sisältää MaxiPAC-EU-menettelyä koskevia ohjeita, eli vinkkejä ja vihjeitä, jotka ovat arvokkaita henkilökunnalle, jotta he voivat ohjata opiskelijoita menettelyn hakemisessa ja varmistaa, että he ovat tietoisia haasteista ja esteistä, joita he voivat kohdata, jotta tunnustuksen saaminen olisi kestävää ja kohtuuhintaista eri näkökulmista (aineelliset, psykologiset, taloudelliset jne.).).

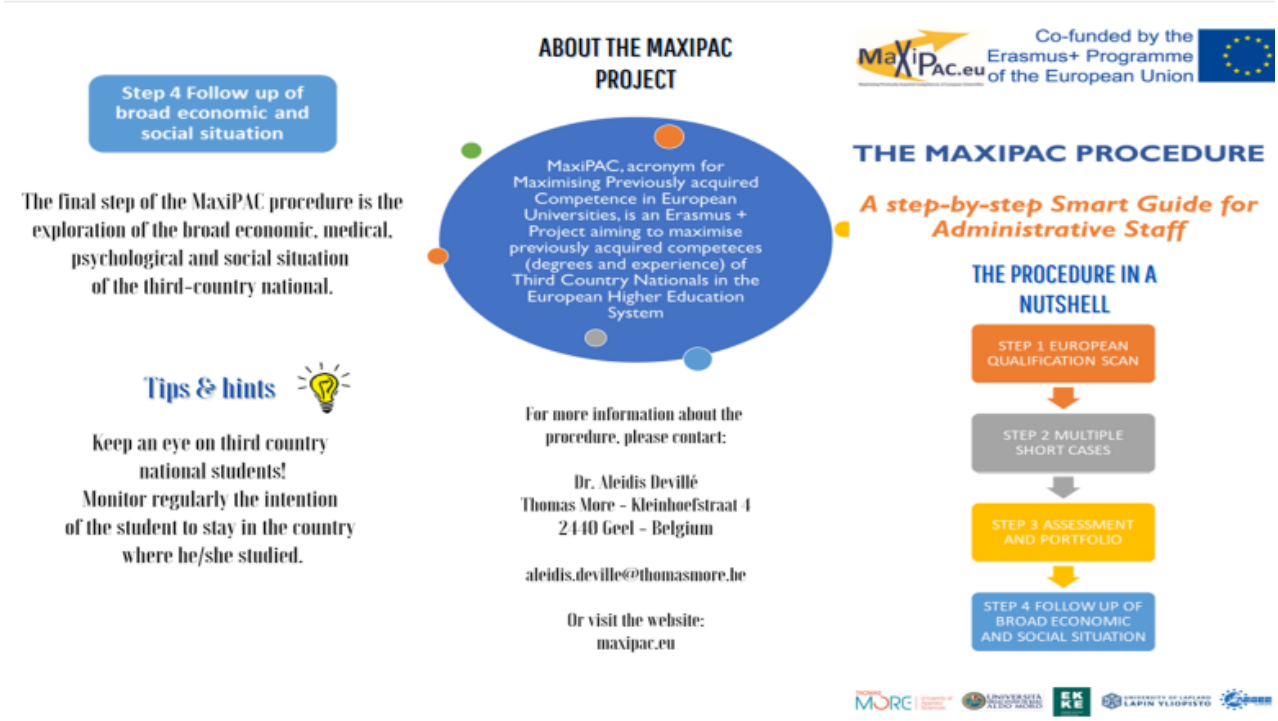
Ensimmäinen väline, esite, on tarkoitettu informatiiviseksi välineeksi, jota voidaan jakaa opiskelijoille, jotka ovat kiinnostuneita ilmoittautumaan kursseille ja hyödyntämään aiempaa oppimistaan, jotta he

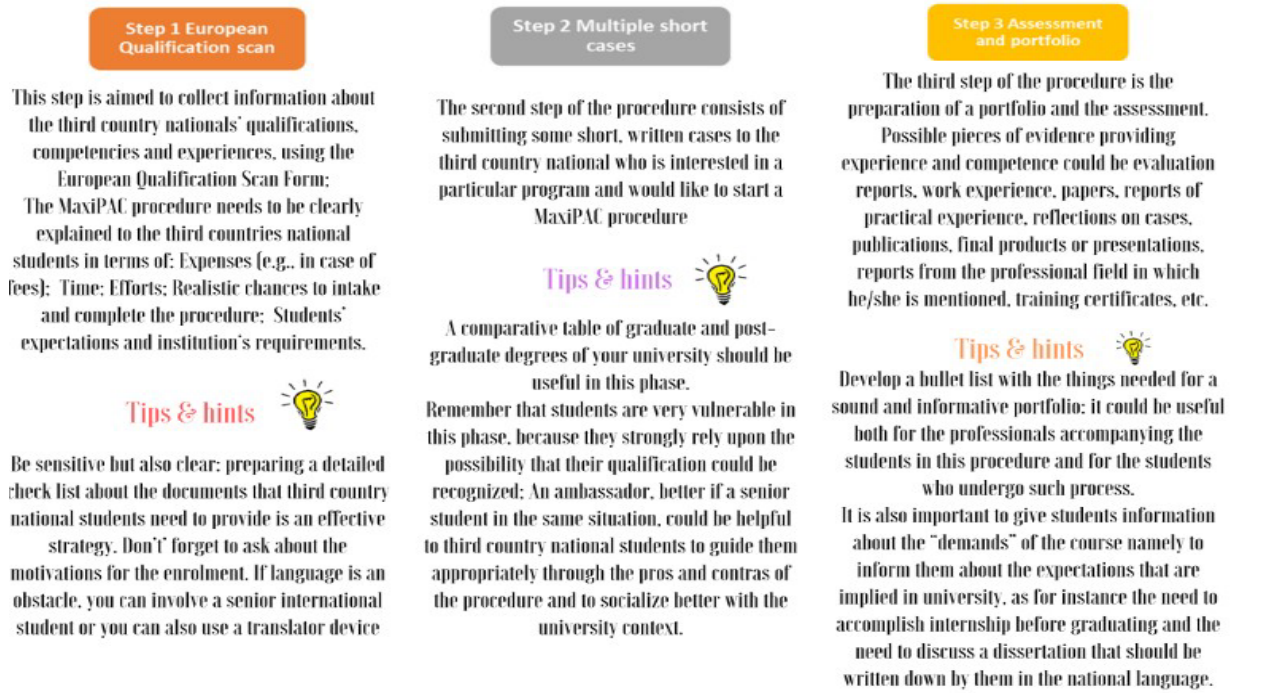
saisivat tukea vaatimuksista ja tärkeistä yhteyshenkilöistä. Siinä kuvataan MaxiPAC-EU-hanketta ja sen päätavoitteita, ja sen jälkeen siinä käsitellään yksityiskohtaisesti hankkeen puitteissa ehdotetun yhtenäisen menettelyn jokaista vaihetta (eurooppalainen tutkintoskannaus, useat lyhyet tapaukset, portfolio ja arviointi sekä bradin taloudellisen ja psykososiaalisen tilanteen seuranta), jotta opiskelijat olisivat tietoisia haasteista ja mahdollisuuksista. Toisaalta toinen väline on taustatyökalu, joka sisältää hallintohenkilöstölle tarkoitettuja ohjeita, joiden avulla he voivat hoitaa tehokkaasti vuorovaikutusta menettelystä kiinnostuneiden opiskelijoiden kanssa. Ohjeissa kuvataan menettelyn kutakin vaihetta, ei pelkästään niiden toimien osalta, jotka on suoritettava menettelyn etenemistä varten, vaan pikemminkin niiden käyttäytymismallien ja taitojen osalta, jotka on osoitettava sen toimijan näkökulmasta, joka on mukana sponsoroimassa ilmoittautumista ja varmistamassa sen kestävyyttä.

Näin ollen tämä väline antaa hallintohenkilöstölle konkreettisia ehdotuksia siitä, miten käyttäytyä, tiedottaa, kannustaa ja varmistaa, että opiskelijat voivat läpäistä menettelyn onnistuneesti. Näin ollen ohjeet on tarkoitettu koulutusvälineeksi, jonka avulla hallintohenkilöstö saa tietoa pehmeistä taidoista, joita on kehitettävä, jotta se voi toimia vuorovaikutuksessa kolmansien maiden opiskelijoiden kanssa.

Näiden olettamusten mukaisesti on tehty myös videoita joidenkin Italian hallintohenkilöstön edustajien kanssa, jotka työskentelevät näiden kysymysten parissa, sekä joidenkin opiskelijoiden kanssa, joita elinikäisen oppimisen keskus tai Barin yliopisto on tukenut aiempien opintojen tunnustamisessa.

4.3.1. Esite

Step 4 Follow up of broad economic and social situation
The final step of the MaxiPAC procedure is the exploration of the broad economic, medical, psychological and social situation of the third-country national.
Tips & hints
Keep an eye on third country national students! Monitor regularly the intention of the student to stay in the country where he/she studied.
ABOUT THE MAXIPAC PROJECT
MaxiPAC, acronym for Maximising Previously acquired Competence in European Universities, is an Erasmus + Project aiming to maximise previously acquired competeces (degrees and experience) of Third Country Nationals in the European Higher Education System
For more information about the procedure, please contact:
Dr. Aleidis Devillé
Thomas More - Kleinhoefstraat 4
2440 Geel - Belgium
aleidis.deville@thomasmore.be
Or visit the website:
maxipac.eu
Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union
THE MAXIPAC PROCEDURE
A step-by-step Smart Guide for Administrative Staff
THE PROCEDURE IN A NUTSHELL
STEP 1 EUROPEAN QUALIFICATION SCAN
STEP 2 MULTIPLE SHORT CASES
STEP 3 ASSESSMENT AND PORTFOLIO
STEP 4 FOLLOW UP OF BROAD ECONOMIC AND SOCIAL SITUATION

Step 1 European Qualification scan
This step is aimed to collect information about the third country nationals' qualifications, competencies and experiences, using the European Qualification Scan Form;
The MaxiPAC procedure needs to be clearly explained to the third countries national students in terms of: Expenses (e.g., in case of fees); Time; Efforts; Realistic chances to intake and complete the procedure; Students' expectations and institution's requirements.
Tips & hints
Be sensitive but also clear: preparing a detailed check list about the documents that third country national students need to provide is an effective strategy. Don't' forget to ask about the motivations for the enrolment. If language is an obstacle, you can involve a senior international student or you can also use a translator device
Step 2 Multiple short cases
The second step of the procedure consists of submitting some short, written cases to the third country national who is interested in a particular program and would like to start a MaxiPAC procedure
Tips & hints
A comparative table of graduate and post-graduate degrees of your university should be useful in this phase.
Remember that students are very vulnerable in this phase, because they strongly rely upon the possibility that their qualification could be recognized; An ambassador, better if a senior student in the same situation, could be helpful to third country national students to guide them appropriately through the pros and contras of the procedure and to socialize better with the university context.
Step 3 Assessment and portfolio
The third step of the procedure is the preparation of a portfolio and the assessment. Possible pieces of evidence providing experience and competence could be evaluation reports, work experience, papers, reports of practical experience, reflections on cases, publications, final products or presentations, reports from the professional field in which he/she is mentioned, training certificates, etc.
Tips & hints
Develop a bullet list with the things needed for a sound and informative portfolio: it could be useful both for the professionals accompanying the students in this procedure and for the students who undergo such process.
It is also important to give students information about the "demands" of the course namely to inform them about the expectations that are implied in university, as for instance the need to accomplish internship before graduating and the need to discuss a dissertation that should be written down by them in the national language.

4.3.2. Suuntaviivat

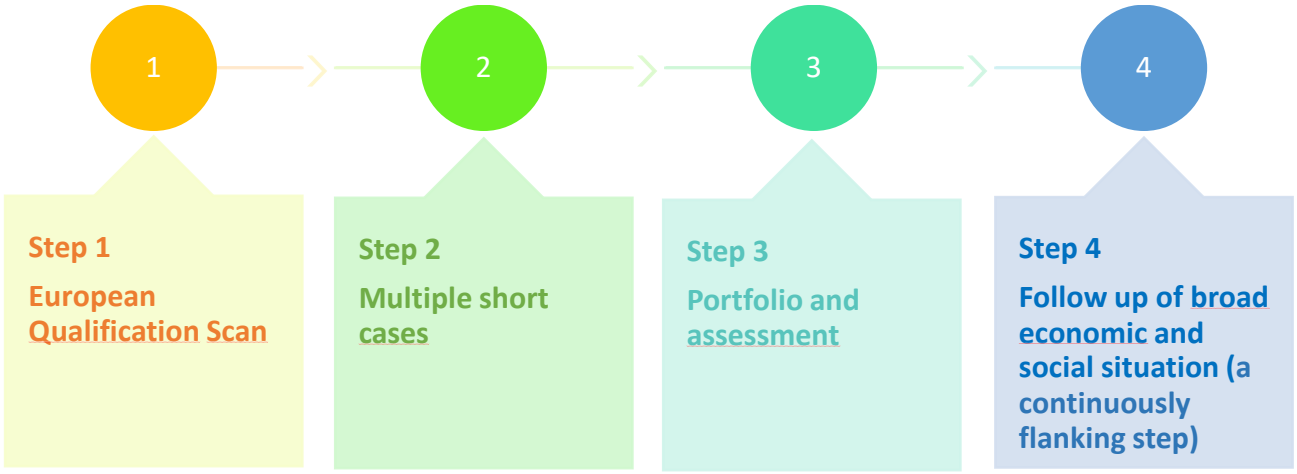
MAXIPAC-EU-MENETTELY: VAIHEITTAINEN ÄLYKÄS OPAS HALLINTOHENKILÖSTÖLLE.

VIHJEITÄ, VINKKEJÄ JA EHDOTUKSIA SIITÄ, MITEN SUORITAT ROOLISI MENETTELYSSÄ.

Tietoa MaxiPAC-EU-hankkeesta

MaxiPAC-EU on lyhenne sanoista Maximising Previously acquired Competence in European Universities (aiemmin hankitun osaamisen maksimointi eurooppalaisissa korkeakouluissa) ja on Erasmus+ -hanke, jonka tavoitteena on maksimoida kolmansien maiden kansalaisten aiemmin hankittu osaaminen (tutkinnot ja kokemus) eurooppalaisessa korkeakoulutuksessa.

Menettely pähkinänkuoressa

Mikä on sinun roolisi menettelyssä?

Seuraavassa on tietoa jokaisesta vaiheesta ja vinkkejä siitä, miten voit hoitaa menettelyn omalla puolellasi!

VAIHE I EUROOPPALAINEN PÄTEVYYSSKANNAUS

Painopisteet ja kohokohdat

Tämän vaiheen tarkoituksena on kerätä tietoja kolmansien maiden kansalaisten pätevyydestä, osaamisesta ja kokemuksesta käyttämällä eurooppalaista tutkintojen kartoituslomaketta;

MaxiPAC-EU-menettely on selitettävä selkeästi kolmansien maiden opiskelijoille seuraavien seikkojen osalta:

1. Kulut (esim. maksujen osalta);
2. Aika;
3. Ponnistelut;
4. Realistiset mahdollisuudet saada ja saattaa menettely päätökseen;
5. Opiskelijoiden odotukset ja oppilaitoksen vaatimukset.

Vinkkejä ja vihjeitä

- Ole herkkä, rehellinen ja avoin kolmansien maiden opiskelijoiden kanssa: on tärkeää, että he luottavat siihen, että saat menettelyn käyntiin!
- Tukesi on olennaisen tärkeää eurooppalaisen tutkintoskannauksen viiden osion täyttämisessä:
    - Henkilökohtaiset tiedot
    - Kielitaito
    - Yhteenveto pätevyydestä
    - Yleiskatsaus kokemukseen
    - Tietokonetaidot

Fiksuja ideoita

- Ole informatiivinen ja selkeä: yksityiskohtaisen tarkistuslistan laatiminen asiakirjoista, jotka kolmansien maiden opiskelijoiden on toimitettava, on tehokas strategia.
- Varmista, että sinulla on riittävästi tietoa opiskelijoiden elämänhistoriasta ja oppimistarpeista: tarvitset luotettavaa tietoa päätöksentekoa varten, kun etenet MaxiPAC-EU-menettelyn seuraaviin vaiheisiin.
- Älä unohda kysyä ilmoittautumisen ja tunnustamisen motiiveista ja kertoa ajoissa sisäisen puolen monimutkaisuudesta.
- Kieli voi olla esteenä: jos et puhu menettelyä pyytävän opiskelijan kieltä, voit ottaa mukaan kulttuurivälittäjän, vanhemman kansainvälisen opiskelijan tai käyttää myös tulkkilaitetta;

VAIHE II USEITA LYHYITÄ TAPAUKSIA

Painopisteet ja kohokohdat

Menettelyn toisessa vaiheessa lähetetään joitakin lyhyitä kirjallisia tapauksia sille kolmannen maan kansalaiselle, joka on kiinnostunut tietystä ohjelmasta ja haluaa käynnistää MaxiPAC-EU-menettelyn.

Tämän vaiheen jälkeen sinun on arvioitava, onko kolmannen maan kansalaisuuden omaavalla opiskelijalla mahdollisuus edetä menettelyssä vai ei, koska hänellä on ohjelmassa tarvittavat (perus)tiedot;

Vinkkejä ja vihjeitä

- Sinun on valmistauduttava keräämään tietoa oppilaitoksesi kunkin opintoalan oppiaineista sekä tutkintotodistuksen saamiseksi tarvittavien opintopisteiden määrästä;
- Sinun on otettava yhteyttä opettajiin ja kurssikoordinaattoreihin ja pyydettävä heitä auttamaan sinua vertailemaan kolmansien maiden opiskelijoiden hallitsemia sisältöjä ja tietoja;
- Menettelystä kiinnostuneiden kolmansien maiden opiskelijoiden on ehkä myös todistettava virallisesti oppimistuloksensa ja/tai osittainen pätevyytensä (esim. opintopisteiden lukumäärän perusteella), jotta he voivat edetä tunnustamisprosessissa pidemmälle.

Fiksuja ideoita

- Vertailutaulukko yliopistosi tutkinnoista ja jatkotutkinnoista on hyödyllinen tässä vaiheessa.
- Muistathan, että opiskelijat ovat tässä vaiheessa hyvin haavoittuvaisia, koska he luottavat vahvasti siihen, että heidän tutkintonsa voidaan tunnustaa;
- Suurlähettiläs, mieluummin samassa tilanteessa oleva vanhempi opiskelija, voisi auttaa kolmansien maiden kansalaisia opiskelijoita opastamaan heitä asianmukaisesti menettelyn eduista ja vastakohdista ja tutustumaan paremmin yliopistoympäristöön.

VAIHE III PORTFOLIO JA ARVIOINTI

Painopisteet ja kohokohdat

Menettelyn kolmas vaihe on portfolion laatiminen ja arviointi.

Portfolio on asiakirja, jonka kolmannen maan kansalainen laatii omasta käytännöstään saaduista todisteista, joilla hän osoittaa hankkimansa pätevyyden.

Ohjelmassa on annettava kolmannen maan kansalaiselle yleiskuva ohjelmaan liittyvistä saavutettavista taidoista. Kolmannen maan kansalaisen on annettava kunkin oppimistuloksen osalta yleiskatsaus oppimisestaan ja työkokemuksestaan.

Tämän tueksi hänen on esitettävä tositteet, jotka osoittavat, että hänellä on riittävästi kokemusta eri oppimistuloksista ja vastaavista käyttäytymisindikaattoreista.

Mahdollisia todisteita voivat olla arviointikertomukset, työkokemus, työt, käytännön kokemusta koskevat raportit, tapausten pohdinta, julkaisut, lopputuotteet tai esitykset, kertomukset siltä ammattialalta, jolla hänet mainitaan, koulutustodistukset jne. Portfolioon voidaan sisällyttää myös aiemmin hankittuja pätevyyksiä, kuten tutkintotodistuksia, kotimaassa tai toisessa maassa suoritettuja kurssikokonaisuuksia jne.

Vinkkejä ja vihjeitä

- Anna oppilaille luettelo mahdollisista todisteista, joita voisi olla hyödyllistä tuottaa, ja anna heille esimerkkejä: tämä strategia auttaa ymmärtämään, millaisia todisteita heidän on tuotettava ja millä kriteereillä kerättyjä todisteita arvioidaan (esim. aitous, merkityksellisyys, määrä jne.).
- Näin opiskelijat säästävät aikaa, sillä todisteiden selvittäminen, valmistelu ja kerääminen voi olla aikaa vievää ja stressaavaa.
- Älä unohda näyttää oppilaille vaihtoehtoja, jotka voivat olla mahdollisia, jos menettely epäonnistuu, ja tukea heitä psykologisesta näkökulmasta: he ovat isäntämaassa.
-

Fiksuja ideoita

- Laadi luettelo asioista, joita tarvitaan hyvään ja informatiiviseen portfolioon: siitä voisi olla hyötyä sekä opiskelijoita tässä menettelyssä avustaville ammattilaisille että opiskelijoille, jotka käyvät läpi tällaisen prosessin.
- On myös tärkeää antaa opiskelijoille tietoa kurssin "vaatimuksista", eli kertoa heille yliopistoon liittyvistä odotuksista, kuten esimerkiksi tarpeesta suorittaa harjoittelu ennen valmistumista ja tarpeesta keskustella opinnäytetyöstä, joka heidän on kirjoitettava kansallisella kielellä.

VAIHE IV LAAJAN TALOUDELLISEN JA PSYKOSOSIAALISEN TILANTEEN SEURANTA (JATKUVA RINNAKKAISVAIHE).

Painopisteet ja kohokohdat

MaxiPAC-EU-menettelyn viimeinen vaihe on kolmannen maan kansalaisen laajan taloudellisen, lääketieteellisen, psykologisen ja sosiaalisen tilanteen selvittäminen.

Jos kolmannen maan kansalainen on suorittanut vaiheen 3 - portfolion ja arvioinnin - hyväksytysti, hän voi yleensä aloittaa kurssin vapautuksella.

Jotta opiskelijan mahdollisuudet menestyä opinto-ohjelmassaan olisivat mahdollisimman hyvät, opiskelijan kokema laaja sosiaalinen konteksti on tasapainossa työmäärän kanssa. Tilanne, jossa kolmansien maiden kansalaiset ovat, vaikeuttaa usein kokopäiväisen opinto-ohjelman suorittamista.

Vaiheessa 4 - Psykososiaalinen tuki (jatkuvasti täydentävä vaihe) tarkastellaan kontekstuaalista tilannetta. yhdessä kolmansien maiden kansalaisten kanssa.

Vinkkejä ja vihjeitä

- Pitäkää silmällä kolmansien maiden kansalaisia opiskelijoita!!!!
- Seuraa säännöllisesti opiskelijan aikomusta jäädä maahan, jossa hän on opiskellut.

Fiksuja ideoita

- Onnistuneen kotoutumisen edellytysten turvaamiseksi varaudutaan lähettiläseen (toinen kolmannen maan kansalainen opiskelija), joka toimii myönteisenä esimerkkinä akateemisesta kotoutumisesta, tai mentoriin (professori ja/tai vertaisopiskelija), joka tietää, miten yliopisto toimii.

Jos haluat lisätietoja, ota yhteyttä: sportello.cap@uniba.it tai vieraile verkkosivuillamme: http://www.MaxiPac.eu.

4.3.3. Videot

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

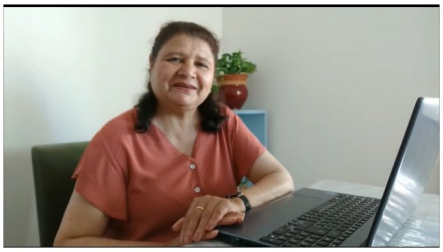
Video testimony from Dr. Marianna Colosimo, Responsible of CAPUniba Service.

https://youtu.be/1H0UneF7WxQ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Video testimony from Noreen Suleman, a refugee student enrolled in the second year of the Uniba Master's Degree Course in "Public, Social and Business Communication Sciences".

https://youtu.be/PslFVHcF-TQ

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

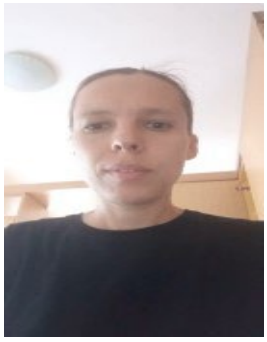
Video testimony from Baba Traore, an international student enrolled at thesecond year of the Uniba Master's Degree Course in "International Relations and European Studies".

https://youtu.be/JSYxGw25wYI

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Video testimony from Olena,an Ukrainian doctor who obtained the EQPR for working as a health professional in Italy.

https://youtu.be/q5WkIqh-MNQ

5. Politiikka Suositukset

5.1. Kansainvälisen tason poliittiset suositukset

Huolimatta kansainvälisistä ja eurooppalaisista ponnisteluista, joita on tehty vuoden 1997 Lissabonin yleissopimuksen jälkeen, kolmansien maiden kansalaisten hankkimat taidot eivät vieläkään ole helposti hyödynnettävissä korkeakoulujärjestelmässä ja työmarkkinoilla. Myöskään koulutustason tutkintoja ei aina tunnusteta vastaaviksi koulutusmaailmassa. Koulutustodistuksen tunnustamisen viivästyminen johtaa maahanmuuttajien kulttuuripääoman "devalvoitumiseen", jolloin heitä pidetään "heikosti koulutettuina", mikä tosiasiassa rajoittaa heidän mahdollisuuksiaan päästä koulutusjärjestelmään ja työmarkkinoille. Näin ollen maahanmuuttajat eivät voi jatkaa korkea-asteen koulutusta ja akateemista ja sosiaalista integroitumista.

UNHCR:n koulutusstrategiassa "Refugee Education 2030: A strategy for Refugee Inclusion" (Pakolaiskasvatus 2030: strategia pakolaisten osallisuuden edistämiseksi) on jo pitkään tuettu sitä, että on tärkeää edistää myös yliopistotasolla olosuhteita, kumppanuuksia, yhteistyötä ja lähestymistapoja, jotka takaavat kaikille nuorille pakolaisille ja turvapaikanhakijoille osallistavan ja tasapuolisen laadukkaan koulutuksen. Tämä vahvistetaan myös Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 17. joulukuuta 2017 hyväksymässä "Global Compact on Refugees" -aloitteessa, jossa korostetaan seuraavaa: *"Kansallisten koulutuslakien, -politiikkojen ja -suunnittelun mukaisesti ja isäntämaita tukien valtiot ja asiaankuuluvat sidosryhmät antavat resursseja ja asiantuntemusta kansallisten koulutusjärjestelmien laadun ja osallistavuuden laajentamiseen ja parantamiseen, jotta pakolais- ja isäntäyhteisön lapset (sekä tytöt että pojat), nuoret ja nuoret voivat helpommin päästä perus-, keski- ja korkea-asteen koulutukseen".*

Jopa Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö (IOM) on jo pitkään tukenut korkeakouluja auttamaan kolmansien maiden kansalaisia opiskelijoita pääsemään korkeakoulutukseen tarjoamalla erityisiä välineitä, joilla edistetään taitojen ja myönteisten kokemusten vaihtoa osallisuudesta ja parhaista käytännöistä korkeakoulujen kanssa ja niiden välillä (esimerkiksi mentorointihankkeen avulla). Euroopan unionin tukeman NARIC-verkoston ja Euroopan neuvoston ja Unescon (Euroopan alue) tukeman ENIC-verkoston tekemä työ on ratkaisevan tärkeää nuorten maahanmuuttajien ulkomailla hankkimien tutkintojen tunnustamismenettelyjen kannalta. (http://www.enic-naric.net).

Vaikka kansainvälisessä politiikassa ja erityisesti EU:n politiikassa kiinnitetään yhä enemmän huomiota kolmansien maiden opiskelijoiden kotouttamisprosesseihin, COVID-19-kriisi on tehnyt jo olemassa olevasta eriarvoisuudesta entistä ilmeisempää ja aiheuttanut merkittävän köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen lisääntymisen riskin (Euroopan komissio, 2021).
Kun tarkastelemme pakolaisten koulutustarpeita, korkea-asteen koulutusmahdollisuuksien merkitys on hyvin tiedossa. YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun (UNHCR) viimeisimmässä pakolaisia ja koulutusta käsittelevässä raportissa "*Staying the Course: The Challenges Facing Refugee Education*", asetetaan tavoitteeksi, että 15 prosentilla pakolaisista olisi oltava mahdollisuus korkea-asteen koulutukseen vuoteen 2030 mennessä (nykyisin se on 5 prosenttia) (UNHCR, 2021). Raportissa todetaan, miten nuoret pakolaiset ympäri maailmaa yrittävät jatkaa opintojaan COVID-19-pandemian aiheuttamista vakavista vaikeuksista huolimatta.
Uudessa kotouttamista ja osallisuutta koskevassa toimintasuunnitelmassa 2021-2027 kiinnitetään entistä enemmän huomiota maahanmuuttajien taitoihin ja heidän koulutuspolkuihinsa, myös korkea-asteen koulutukseen. Erityistä huomiota kiinnitetään tutkintojen tunnustamisprosesseihin ja hankittuihin taitoihin, myös kielitaitoon.

Näistä syistä kansainvälisellä ja Euroopan tasolla on tärkeää, että MaxiPAC-EU-hankkeessa kehitettyjen arviointimenettelyjen kaltaiset arviointimenettelyt aktivoidaan tukemaan periaatetta, jonka mukaan pakolaiset pääsevät (ja menestyvät) korkea-asteen opintopolulle tasavertaisesti. Näin voidaan taata oikeus opiskeluun ja elinikäiseen oppimiseen myös vertaistuen ja tutoropettajuuden avulla.
Kansainvälisellä tasolla suositellaankin, että politiikalla edistetään kansainvälisten yleissopimusten (Geneven, Lissabonin ja Bolognan yleissopimukset) määräysten täytäntöönpanoa ja tuetaan:

- Yliopistokäytävät omassa maassa keskeytyneiden opintojen jatkamista varten ja suora pääsy yliopistoihin kansainvälisten sopimusten ja verkkopöytäkirjojen kautta;
- Virallisten, arkioppimisen ja epävirallisten taitojen tunnustamis- ja validointiprosessit, jotkatoteutettava myös yliopisto-opiskelun jälkeen tai sen rinnalla, jotta taataan elinikäisen oppimisen oikeus;
- Muodollisten, epävirallisten ja arkioppimisen ulkopuolisten taitojen tunnustaminen sekä vertaisohjaus, vastaanotto, perehdyttäminen, akateeminen osallisuus ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus sekä tuki yliopisto-opintojen keskeyttämisriskin vähentämiseksi.

5.2. Poliittiset suositukset kansallisella tasolla

Italian yliopistot noudattavat UNHCR:n verkostoa "**Manifesto for Inclusive Universities**", jonka tavoitteena on parantaa pakolaisten pääsyä korkeakoulujärjestelmään keskittymällä tutkintojen tunnustamiseen, tarjota apurahoja kansainvälistä suojelua saaville opiskelijoille ja tutkijoille sekä muita kannustimia, joilla pyritään esimerkiksi tukemaan ruokailua ja majoitusta, tukemaan opiskelua ja kaupunkiliikkuvuutta, tarjoamaan neuvontapalveluja ja psykologista tukea. Lisäksi ne edistävät paikallisen yhteisön avulla yksityisiä sponsorointialoitteita, jotka on suunnattu kansainvälistä suojelua saaville opiskelijoille ja tutkijoille. Ne sitoutuvat myös aktivoimaan pakolaisopettajien, -opiskelijoiden ja -tutkijoiden yliopistokäytäviä, jotka mahdollistavat kolmansissa maissa asuvien pakolaisopiskelijoiden vuotuisen kiintiön, suosimaan pakolaisten täydentäviä laillisia maahantuloreittejä ja helpottamaan heidän integroitumistaan yhteiskuntaan ja akateemiseen ympäristöön. Lisäksi Manifeston yliopistot ja tutkimuslaitokset sitoutuvat tarjoamaan kolmansien maiden kansalaisuuden omaaville opiskelijoille taloudellista tukea yliopistokustannusten ja niihin liittyvien ylläpitokustannusten kattamiseksi sekä erityisiä tiedotus-, saattaja- ja perehdytyspalveluja ja edistämään pakolaisopiskelijoiden ja -tutkijoiden osallistumista akateemiseen elämään myös tukemalla heitä yhdistysten perustamisessa tai tarjoamalla psykologisia neuvontapalveluja, joiden tarkoituksena on ennen kaikkea opintojen ylläpitäminen.

Kolmansien maiden opiskelijoiden taitojen tunnustaminen epävirallisissa ja arkioppimisympäristöissä on edelleen monien esteiden edessä, mikä johtuu myös tunnustamiskäytäntöjen pituudesta ja monimutkaisuudesta sekä siitä, että tukipolitiikkoja, joilla tuetaan opiskelijoiden integroitumista yhteiskuntaan ja työmarkkinoille, on kehitetty vain vähän. Lisäksi toisinaan vallalla on yleinen käsitys, että oman opiskelu- ja/tai työuran uudelleenarvioinnin tarve ei riipu kotimaassa hankitusta korkeasta pätevyydestä. Näistä syistä on ratkaisevan tärkeää, että kansallisella tasolla tehdään kaikki mahdolliset aloitteet pakolaisten oikeuden elinikäiseen oppimiseen takaamiseksi (laki 92/2012). Pakolaisiin kohdistuvan tutkintojen tunnustamisprosessin yhteydessä Italia on yksi niistä harvoista jäsenvaltioista, jotka jo 20 vuotta sitten säätivät korkea-asteen koulutuksen tutkintojen tunnustamisesta Euroopan alueella tehdyn yleissopimuksen (Lissabonin yleissopimus) sisäisestä ratifioinnista vuonna 2002 annetulla lailla nro 148 "Korkea-asteen koulutuksen tutkintojen tunnustamisesta Euroopan alueella tehdyn yleissopimuksen ratifioinnista ja täytäntöönpanosta sekä sisäisen järjestelmän mukauttamista koskevista säännöistä". Tässä laissa säädetään ensimmäistä kertaa "lopullisen tunnustamisen" menettelystä, jossa

määritellään tarkat vaiheet ulkomailla hankittujen ensimmäisen, toisen ja kolmannen tason tutkintojen vastaavuuden arvioimiseksi (lain 148/2022 9 §).

Sen vuoksi suositellaan, että kansallisella tasolla voitaisiin ottaa käyttöön "lopullisen tunnustamisen" menettely erityisesti sellaisten pakolaisten osalta, jotka eivät halua tuhlata aiemmin hankittua kulttuuripääomaa, vaan haluavat pikemminkin vahvistaa aiempaa oppimistaan ja/tai kokemustaan aloittaakseen uudelleen tai jatkaakseen opintojaan ja parantaakseen ammatillista asemaansa, joka on äkillisesti keskeytynyt heidän muuttotilanteensa vuoksi (Scardigno et alii, 2019). Lisäksi suositellaan, että äskettäisen art. 1 §:n 28-quinquies lain nro 15/2022. Kyseisessä laissa säädetään, että korkea-asteen oppilaitokset ovat vastuussa ulkomailla hankittujen tutkintojen oikeudellisesta tunnustamisesta kansalaisuudesta riippumatta, mikä koskee myös muissa kuin Lissabonin yleissopimuksen (korkea-asteen koulutukseen liittyvien tutkintojen tunnustaminen Euroopan alueella) allekirjoittajavaltioissa hankittuja tutkintoja lain nro 148 2 artiklan mukaisesti.

5.3 Poliittiset suositukset yliopistojen tasolla

Lissabonin yleissopimuksen jälkeen korkea-asteen oppilaitoksia on kehotettu ottamaan käyttöön ja käyttämään pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman saaneiden henkilöiden ulkomailla hankkimien tutkintotodistusten, todistusten ja muiden pätevyyksien oikeudenmukaista, avointa ja tehokasta tunnustamista myös silloin, kun pätevyys ei ole saatu todistusta siitä valtiosta, jossa pätevyys on hankittu. Vuonna 2019 italialaiset yliopistot allekirjoittivat UNHCR:n verkoston ehdottaman "**Manifesto for Inclusive Universities**" -julkaisun, jonka tavoitteena on parantaa pakolaisten pääsyä korkeakoulujärjestelmään keskittyen tutkintojen tunnustamiseen. Tämä on myös MaxiPAC-EU-hankkeen pääpaino.

Manifestiä noudattavat yliopistot ja tutkimuslaitokset antavat pakolaisille tietoa ja apua ulkomailla hankittujen tutkintojen ja pätevyyksien tunnustamismenettelyistä ottaen huomioon, että suojelusyistä ja asetuksen (ETY) N:o 2100/94 artiklan mukaisesti pakolaiset voivat saada tutkintotodistuksia ja pätevyyksiä ulkomailla hankittujen tutkintojen ja pätevyyksien tunnustamismenettelyistä. Geneven yleissopimuksen 25 artiklan vuoksi nämä laitokset eivät voi vaatia pakolaisilta mitään etuuksia, jotka edellyttävät turvautumista lähtömaan viranomaisiin (suurlähetystöihin ja konsulaatteihin). **Akateemista liikkuvuutta ja vastaavuutta käsittelevä tiedotuskeskus** CIMEA (Enic-Naric-verkosto) vastaa italialaisten ja ulkomaisten tutkintojen sertifiointi- ja vertailupalvelusta. Jotkin italialaiset yliopistot (esim. Sassari, Torino ja Rooma) käyttävät EQPR-järjestelmää (pakolaisten eurooppalainen pätevyyspassi) pakolaisopiskelijoiden ilmoittautumiseen jatko-opintoihin. Lisäksi CIMEA edistää tutkintojen viitekehysten kansallisten yhteyshenkilöiden ryhmää.

Barin yliopistossa, kuten monissa muissakin italialaisissa akateemisissa laitoksissa, on hyvin muodollinen menettely aiemmin hankitun pätevyyden tunnustamiseksi. Virallisen koulutuksen tapauksessa hakijan on lähetettävä kaikki viralliset asiakirjat kokeista, opintopisteistä, oppimistavoitteista ja muodollisesta loppuarvioinnista kunkin tutkinto-ohjelman nimeämälle komitealle, joka koostuu alan asiantuntijaopettajista. Tämä komitea analysoi eri opintopolkujen johdonmukaisuutta ja mahdollisuutta tunnustaa mahdolliset opintosuoritukset ja/tai tentit. Lopuksi se ilmaisee virallisesti suostumuksensa tai eriävän mielipiteensä aiemmin hankitun osaamisen osittaisesta ja/tai täydellisestä tunnustamisesta. Jos osa tunnustetaan osittain, kokelaan on lisättävä uralleen tenttejä kerätäkseen kyseiseen tutkintoon tarvittavat opintopisteet. EU:n jäsenvaltioissa käytetään samaa menettelyä kuin maanmiehissä.

On kuitenkin myös mahdollisuus pyytää muissa EU-maissa suoritettujen tutkintojen vastaavuuden tunnustamista tai opintopisteiden tunnustamista: näin opiskelijat voidaan ottaa suoraan ensimmäisen ja toisen asteen tutkintokursseille tai heidän opintopisteitään voidaan lyhentää. Italialaisissa yliopistoissa tähän mennessä käyttöön otetuilla menettelyillä, jopa kulttuurisesti herkimmissä, kuten manifestia noudattavissa yliopistoissa, on kaksi rajoitusta:

1) Ne eivät täysin takaa kolmansien maiden opiskelijoiden "oikeutta elinikäiseen oppimiseen", koska niissä rajoitutaan vain muodollisten opintosuoritusten vertailukelpoisuuteen ja jätetään huomiotta kaikki epävirallisessa ja arkioppimisympäristössä hankitut taidot;
2) Ne eivät anna yliopistoille mahdollisuutta arvioida itsenäisesti kolmansien maiden opiskelijoiden aiemmin hankkimia opintosuorituksia. Näiden menettelyjen vuoksi yliopistot ovat edelleen riippuvaisia Cimean kaltaisista ministeriön elimistä, mikä heikentää myös maahanmuuttajataustaisten henkilöiden kulttuuripääoman tunnustamiseen ja vahvistamiseen liittyviin prosesseihin osallistuvan hallintohenkilöstön taitojen kehittymistä.

Sen vuoksi on tarpeen ottaa käyttöön MaxiPAC-EU-menettely, jolla pyritään määrittelemään yhtenäinen menettely, jolla yksinkertaistetaan kriteerejä, jotka koskevat pääsyä tiettyihin ensimmäisen ja toisen asteen tutkintokursseihin, sekä arviointi- ja hallintomenettelyjä, jotka ovat tarpeen edunsaajaopiskelijoiden virallisen ilmoittautumisen toteuttamiseksi. Ulkomailla aiemmin hankittujen opintosuoritusten ennakkoarviointi antaisi kolmansien maiden kansalaisille mahdollisuuden valita aktiivisesti koulutuksensa ja edistäisi osallisuutta ja akateemista integroitumista, jotka ovat kaksi tärkeää näkökohtaa, jotta he voisivat paremmin selviytyä elinikäisen oppimisen haasteista aikuisuudessa.

5.4 Lyhyesti: Suositukset sidosryhmille ja poliittisille päättäjille

MaxiPAC-EU-hankkeen tuloksen 2 osalta kerätyt tulokset ovat tuottaneet suosituksia, jotka voidaan ilmaista seuraavasti:

Kansainvälisellä tasolla:

Ehdotamme, että kehitetään politiikkoja, joilla pyritään edistämään tärkeimpien kansainvälisten yleissopimusten (Geneve, Lissabon, Bologna) toteutumista erityisten kansainvälisten sopimusten ja verkostopöytäkirjojen avulla, jotta kolmansien maiden opiskelijat voivat jatkaa tai aloittaa uudelleen opintojaan, jotta heidän aiemmin hankkimansa muodollinen, epävirallinen ja arkioppiminen osaaminen validoidaan ja tunnustetaan, jotta heidän inhimillistä pääomaansa voidaan parantaa ja jotta sosiaalista osallisuutta voidaan edistää;

- Esimerkkejä näistä myönteisistä kokemuksista on esimerkiksi hanke University Corridors for Refugees (UNICORE 4.0), jota 32 italialaista yliopistoa on edistänyt UNHCR:n, Italian ulkoasiainministeriön ja kansainvälisen yhteistyön ministeriön sekä monien muiden valtioista riippumattomien järjestöjen tuella ja jonka tarkoituksena on lisätä pakolaisten mahdollisuuksia **jatkaa korkeakouluopintojaan Italiassa. Pakolaiset saavat vapautuksen** lukukausimaksuista, taloudellista tukea lentolippuihin ja viisumikuluihin sekä opintotukea Italiassa oleskelunsa ajaksi.

Kansallisella tasolla:

Suosittelemme, että parannetaan "lopullisen tunnustamisen" menettelyä, joka on otettu käyttöön useimmissa Euroopan rahamaissa Lissabonin yleissopimuksen jälkeen vuodesta 2007 lähtien. Tämän CIMEAn (akateemista liikkuvuutta koskeva kansallinen tietoverkko) myöntämän menettelyn avulla kolmansien maiden kansalaiset voivat hakea aiemmin hankkimiensa tutkintojen tunnustamista, jolloin heillä on mahdollisuus aloittaa uudelleen tai jatkaa opintojaan ja/tai lisätä inhimillistä pääomaansa ja päästä työmarkkinoille.

Yliopistotasolla:

Suosittelemme, että yliopistot ja korkea-asteen oppilaitokset saisivat itsenäisen aseman kolmansien maiden opiskelijoiden koulutustodistusten arvioinnissa, vaikkakin edelleen yhteistyössä joidenkin kansallisten ja kansainvälisten verkostojen, kuten ENIC-NARICin tai CIMEAn, kanssa.

6. Päätelmät

Vaikka koulutuspoliittisia suosituksia ja suuntaviivoja on tuotettu liikaa, kolmansien maiden kansalaisten yliopisto-opiskelijaksi ottaminen on edelleen vaikea haaste eurooppalaisten yliopistojen sisäisten käytäntöjen ja systeemisten prosessien kannalta: maahanmuuttoilmiö, osallisuus ja korkeakoulujärjestelmät ovat edelleen rakenteellisesti epäjohdonmukaisia. Tästä näkökulmasta katsottuna kolmansien maiden opiskelijoiden pääsyyn liittyvät ongelmat ovat edelleen olemassa, vaikka korkeakoulutuksen massiivistaminen on ollut tavoitteena, ja ne herättävät huolta todellisesta osallisuudesta ja koulutuskäytännöistä, jotka vastaavat tarpeita. Huomattava määrä kirjallisuutta on dokumentoinut tekijöitä (institutionaalisella, rakenteellisella ja henkilökohtaisella tasolla), jotka vaikuttavat osallisuuteen ja maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden osallistumiseen ja oppimistuloksiin. Tehokkaista ja järjestelmällisistä osallisuutta edistävistä käytännöistä on kuitenkin vain vähän vankkaa näyttöä. Vastaanottavien yhteiskuntien (ja siten myös korkeakoulujen) mahdollisuuksien rakenteiden ja yksilöllisten tarpeiden, resurssien ja mieltymysten vuorovaikutuksen tarkastelu on strateginen keino vastata tasa-arvokysymyksiin asianmukaisesti ja reagoivasti.

Merkittäviä ongelmia on vielä ratkaisematta:

- Varmistetaan, että maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden tutkintojen ja pätevyyksien tunnustamisessa noudatetaan vakaata, kestävää ja oikeudenmukaista menettelyä;
- Helpotetaan yliopistojen koulutuspolitiikkojen siirtämistä kestäviksi ja tehokkaiksi käytännöiksi;
- Tärkeimpien kriittisten tekijöiden, esteiden ja tehottomuuksien vähentäminen, jotka vaikuttavat tunnustamisprosessin toteuttamiseen;
- Jaetaan yliopistojen tunnustamiseen liittyviä hyviä käytäntöjä, joita voidaan käyttää kolmansien maiden opiskelijoiden koulutuspolkujen muokkaamiseen.

MaxiPAC-EU-hankkeen tuotos 2 voi tästä näkökulmasta olla hyödyllinen hahmoteltaessa tulevaa keskustelua ja uusia koulutushankkeita ja tutkimuksia, joilla pyritään puuttumaan korkeakoulujärjestelmien jatkuvaan rakenteelliseen epätasa-arvoon. Osallisuus on politiikkaa, jossa monimuotoisuus tunnustetaan normaaliksi ja luodaan edellytykset sille, että kaikki voivat osallistua. Se liittyy demokraattiseen osallistumiseen koulutuksessa ja sen ulkopuolella.

Osallisuuden toteuttamiseksi on tarpeen lisätä puitteiden ja järjestelmien valmiuksia vastata monimuotoisuuteen tavalla, joka arvostaa kaikkia tasapuolisesti. Osallistava yliopisto edellyttää ennen kaikkea uutta ajattelutapaa. Tämä on tärkeää sidosryhmien, kuten opiskelijatovereiden, opettajien, hallintohenkilöstön tai "inklusiivisen yliopistoverkoston" johdon asenteiden kannalta.

MaxiPAC-EU-menettelyn avulla vastattaisiin sekä kolmansien maiden että yliopistojen opiskelijoiden tarpeisiin. Menettelyllä pyritään poistamaan esiin tuodut rajoitukset, ja kun se on otettu käyttöön MaxiPAC-EU-kumppaneiden korkeakouluissa, se toimii esimerkkinä kaikille yliopistoille.